

ZBIERKA ZÁKONOV SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1974

Vyhlášené: 04.12.1974 Časová verzia predpisu účinná od: 01.01.1975 do: 19.06.1991

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

121

VYHLÁŠKA

Ministerstva zdravotníctva Českej socialistickej republiky

z 18. novembra 1974

o sústave zdravotníckych zariadení

Ministerstvo zdravotníctva Českej socialistickej republiky ustanovuje po dohode so zúčastnenými ústrednými orgánmi podľa § 70 ods. 1 písm. c) so zreteľom na § 33 a 42 zákona č. 20/1968 Zb. o starostlivosti o zdravie ľudu (ďalej len „zákon“):

PRVÁ ČASŤ

ÚVODNÉ USTANOVENIA

§ 1

(1) Sústavu zdravotníckych zariadení, ktoré poskytujú zdravotnícke služby, tvoria zariadenia hygienickej služby a zariadenia liečebno-preventívnej starostlivosti. Tieto zariadenia sa budujú podľa kategórií, typov a stupňov ustanovených touto vyhláškou ako jednotná sieť zdravotníckych zariadení a plnia svoje úlohy v úzkej pracovnej a organizačnej nadväznosti tak, aby sa všetkým občanom poskytovali dostupné, plynulé a hodnotné zdravotnícke služby.

(2) Základom sústavy zdravotníckych zariadení sú územné a závodné zdravotnícke obvody, v ktorých sa poskytujú občanom obvodné služby. Pri poskytovaní týchto služieb v obvodných zdravotníckych strediskách a poliklinikách prichádza chorý do prvého a najčastejšieho styku so zdravotníckymi zariadeniami, a preto treba ich rozvoj prednostne zabezpečovať kádrovým a vecným vybavením.

§ 2

Zdravotnícke zariadenia sa v určenom rozsahu zúčastňujú na výučbe a výchove žiakov zdravotníckych škôl a poslucháčov lekárskejších fakúlt a farmaceutickej fakulty a plnia zverené im úlohy pri ďalšom vzdelávaní pracovníkov v zdravotníctve. Zdravotnícke zariadenia určené Ministerstvom zdravotníctva Českej socialistickej republiky (ďalej len „ministerstvo“) po dohode s Ministerstvom školstva Českej socialistickej republiky na výučbu poslucháčov lekárskejších fakúlt alebo farmaceutickej fakulty sa označujú ako fakultné; týmto spôsobom určené lôžkové oddelenia zdravotníckych zariadení sa označujú ako kliniky. Výučbové základne Inštitútu pre ďalšie vzdelávanie lekárov a farmaceutov v Prahe určené ministerstvom sa tiež označujú ako kliniky.

DRUHÁ ČASŤ
DRUHY A ÚLOHY ZDRAVOTNÍCKYCH ZARIADENÍ

Oddiel 1
Hygienické stanice

§ 3

(1) Hygienické stanice plnia úlohy uvedené v § 34 zákona a vykonávajú aj určené vyšetrenia na účely liečebno-preventívnej starostlivosti.

(2) Hygienické stanice sa zriaďujú vo dvoch typoch: v okresoch ako okresné hygienické stanice a v krajoch ako krajské hygienické stanice. V mestách Brne, Ostrave a Plzni sa zriaďujú mestské hygienické stanice a v mestských obvodoch hlavného mesta Prahy sa zriaďujú obvodné hygienické stanice; majú postavenie okresných hygienických staníc. Hygienická stanica hlavného mesta Prahy má postavenie krajskej hygienickej stanice.

§ 4

(1) Okresné hygienické stanice vykonávajú základné terénne vyšetovania; laboratórne vyšetovania a špecializované výkony vykonávajú v rozsahu určenom sieťou laboratórnych služieb v súlade s koncepciami odborov hygieny, epidemiológie a mikrobiológie a s perspektívnou sieťou zdravotníckych zariadení (§ 26).

(2) Okresné hygienické stanice sa podľa rozvoja priemyslu a poľnohospodárstva na svojom spádovom území zriaďujú v troch stupňoch. Okresná hygienická stanica I. stupňa sa člení na oddelenia podľa odborov hygieny a epidemiológie; nemá laboratórne vybavenie. Okresná hygienická stanica II. stupňa má spravidla odbor hygieny a protiepidemický odbor, ktoré sa členia na oddelenia podľa odborov hygieny, epidemiológie a mikrobiológie a majú základné laboratórne vybavenie; postupne sa v nej zriaďuje aj oddelenie pracovného lekárstva. Okresná hygienická stanica III. stupňa má spravidla odbory hygieny, hygieny práce a pracovného lekárstva, protiepidemický a mikrobiologický, ktoré sa členia na oddelenia podľa jednotlivých odborov hygieny, epidemiológie a mikrobiológie a majú základné a špeciálne vybavenie. Odbory a oddelenia možno zlučovať.

§ 5

(1) Krajské hygienické stanice vykonávajú pre potrebu obyvateľstva kraja zvlášť špecializované výkony, ktoré sa nemôžu zabezpečiť v okresných hygienických staniciach, a odborne vedú ich pracovníkov. Sústavne sa starajú v odbore svojej pôsobnosti o ďalšie vzdelávanie zdravotníckych pracovníkov. Riešia plánované vedeckovýskumné úlohy a zabezpečujú zavádzanie výsledkov vedy do praxe.

(2) Krajská hygienická stanica sa člení

- a) na odbor hygieny s oddeleniami všeobecnej a komunálnej hygieny, hygieny výživy a predmetov bežného užívania, hygieny detí a dorastu a hygienických laboratórií,
- b) na odbor hygieny práce a pracovného lekárstva s oddeleniami hygieny práce, fyziológie práce, pracovného lekárstva, mentálnej hygieny a psychológie práce, hygieny žiarenia a s laboratóriami hygieny práce a pracovného lekárstva,
- c) na protiepidemický odbor s protiepidemickým oddelením a oddelením dezinfekcie, dezinfekcie a deratizácie,

- d) na mikrobiologický odbor s bakteriologickým, imunologickým virologickým a parazitologickým oddelením,
- e) na organizačno-dokumentačné oddelenie.

§ 6

(1) Na zabezpečenie úzko špecializovaných vyšetrení a iných výkonov možno podľa zásad ustanovených ministerstvom zriaďovať v hygienických staniciach zvlášť špecializované laboratóriá 1) a v jednotlivých oddeleniach hygienických staníc úseky.

(2) Vysunuté pracoviská, prípadne pobočky hygienických staníc možno zriadiť v mestách mimo sídla staníc a vo veľkých závodoch.

(3) Ministerstvo môže po dohode s príslušnými krajskými národnými výbormi (s Národným výborom hlavného mesta Prahy) ustanoviť, že niektoré najväčšie špecializované výkony majú vykonávať určené okresné alebo krajské hygienické stanice aj pre iné okresy, prípadne kraje.

(4) V krajskej hygienickej stanici možno ďalší odbor alebo oddelenie zriadiť, len ak to vyžadujú osobitné potreby kraja; zriadenie treba vopred prerokovať s ministerstvom.

Oddiel 2

Zariadenia liečebno-preventívnej starostlivosti

§ 7

Obvodné zdravotnícke strediská

(1) Územné obvodné zdravotnícke stredisko je určené na poskytovanie obvodných služieb obyvateľstvu územného obvodu alebo niekoľkých územných obvodov najmä na vidieku a v okrajových častiach mesta a pracujúcim závodov, ktoré sú v územnom obvode a nemajú inak zabezpečené obvodné služby. V tomto stredisku sa poskytujú služby územného obvodného lekára, obvodného detského lekára, ženského lekára a zubného lekára, prípadne dentistu, pokiaľ tieto služby nezabezpečuje priamo poliklinika.

(2) Závodné obvodné zdravotnícke stredisko je určené na poskytovanie obvodných služieb pracujúcim závodu, prípadne miestne oddelených častí závodu alebo niekoľkých miestne sústredených závodov, pokiaľ tieto služby nezabezpečuje priamo poliklinika.

(3) Pri obvodnom zdravotníckom stredisku sa môže zriadiť lekárňa alebo výdajňa liekov.

§ 8

Nemocnice s poliklinikou

(1) Nemocnice s poliklinikou sa zriaďujú v troch typoch.

(2) Na nemocnicu s poliklinikou sa funkčne i organizačne napojujú obvodné zdravotnícke strediská, prípadne ďalšie polikliniky (§ 12) s príslušnými obvodnými zdravotníckymi strediskami.

(3) Na poskytovanie liečebno-preventívnej starostlivosti pracujúcim veľkých závodov, prípadne aj obyvateľom na určenom spádovom území sa zriaďujú závodné nemocnice s poliklinikou.

(4) Na poskytovanie špecializovanej liečebno-preventívnej starostlivosti o deti a dorast možno so súhlasom ministerstva výnimočne zriadiť detskú nemocnicu s poliklinikou.

§ 9**Nemocnica s poliklinikou I. typu**

(1) Nemocnica s poliklinikou I. typu poskytuje liečebno-preventívnu starostlivosť na spádovom území s počtom do 50 000 obyvateľov. Obyvateľstvu tohto spádového územia poskytuje neodkladnú nemocničnú prvú pomoc, ústavnú starostlivosť o chorých s bežnými nekomplikovanými ochoreniami a doliečovanie chorých. V prípadoch potreby špecializovaného vyšetrenia alebo ošetrovania zabezpečuje rýchlu prepravu chorých na príslušné oddelenie nemocnice s poliklinikou vyššieho typu. Obyvateľstvu zdravotníckych obvodov spádového územia polikliniky poskytuje odborné ambulantné služby a obyvateľstvu zdravotníckych obvodov, ktorých sídlo je v poliklinike, poskytuje aj obvodné služby, pokiaľ ich nezabezpečujú ďalšie zariadenia ambulantnej starostlivosti na spádovom území.

(2) Nemocnica s poliklinikou I. typu sa člení

- a) na nemocnicu, ktorá má interné oddelenie a chirurgické oddelenie a v súlade s perspektívnou sieťou zdravotníckych zariadení môže mať ešte detské oddelenie a ženské oddelenie; lôžková časť zdravotníckeho zariadenia, ktorá nemá interné alebo chirurgické oddelenie, je súčasťou nemocnice vyššieho typu,
- b) na polikliniku, ktorá má interné, detské, chirurgické, ženské, stomatologické a posudkové oddelenie,
- c) na spoločné vyšetrovacie a liečebné zložky: spravidla oddelenie alebo pracovisko klinickej biochémie, röntgenové, rehabilitačné, prosektúru.

(3) Nemocnica s poliklinikou I. typu tvorí s nemocnicami s poliklinikou II. a III. typu jednotný funkčný celok umožňujúci poskytovanie komplexnej liečebno-preventívnej starostlivosti.

(4) Pri nemocnici s poliklinikou I. typu sa zriaďuje lekárň.

§ 10**Nemocnica s poliklinikou II. typu**

(1) Nemocnica s poliklinikou II. typu poskytuje na spádovom území s počtom do 200 000 obyvateľov špecializované služby, ktoré nepatria do úloh nemocníc s poliklinikou I. typu na tomto území. Na svojom užšom spádovom území plní aj úlohy nemocnice s poliklinikou I. typu.

(2) Nemocnica s poliklinikou II. typu sa člení

- a) na nemocnicu, ktorá má oddelenie interné, detské, chirurgické, ženské, tuberkulózy a respiračných chorôb, kožné, ušné-nosné-krčné, očné, nervové, psychiatrické, anesteziologicko-resuscitačné, ortopedické, urologické, prípadne infekčné. 2)
- b) na polikliniku, ktorá má oddelenie interné, detské, chirurgické, ženské, stomatologické, ušné-nosné-krčné, očné, tuberkulózy a respiračných chorôb, kožné, dorastové, ortopedické, nervové, psychiatrické, urologické, rádioterapeutické, telovýchovno-lekárnske, posudkové,
- c) na spoločné vyšetrovacie a liečebné zložky: oddelenie klinickej biochémie, röntgenové, rehabilitačné, transfúzne, nukleárnej medicíny, patológie.

(3) V nemocnici s poliklinikou II. typu sa zriaďuje služba rýchlej zdravotníckej pomoci.

(4) Pri nemocnici s poliklinikou II. typu sa zriaďuje lekárň.

§ 11**Nemocnica s poliklinikou III. typu**

(1) Nemocnica s poliklinikou III. typu poskytuje na spádovom území s počtom približne 1 milión obyvateľov zvlášť špecializované služby, ktoré nepatria do úloh nemocníc s poliklinikou II. typu na tomto území. Na svojom užšom spádovom území poskytuje aj nemocničnú starostlivosť, prípadne plní aj ďalšie úlohy nemocníc s poliklinikou II. a I. typu. Zúčastňuje sa na ďalšom vzdelávaní zdravotníckych pracovníkov, rozvíja podľa schváleného plánu vedeckovýskumnú činnosť a zabezpečuje zavádzanie výsledkov vedy do praxe.

(2) Nemocnica s poliklinikou III. typu sa člení

- a) na nemocnicu, ktorá má oddelenie interné, detské, chirurgické, ženské, infekčné, tuberkulózy a respiračných chorôb, kožné, ušné-nosné-krčné, očné, stomatologické, nervové, psychiatrické, ortopedické, urologické, rádioterapeutické, anesteziologicko-resuscitačné, chorôb z povolania,
- b) na polikliniku, ktorá má oddelenie interné, detské, chirurgické, ženské, stomatologické, ušné-nosné-krčné, očné, tuberkulózy a respiračných chorôb, kožné, dorastové, ortopedické, nervové, psychiatrické, urologické, rádioterapeutické, chorôb z povolania, lekárskej genetiky, telovýchovno-lekárske, posudkové,
- c) na spoločné vyšetrovacie a liečebné zložky: oddelenie klinickej biochémie, röntgenové, rehabilitačné, protetické, transfúzne, klinickej hematológie, patológie, súdno-lekárske, nukleárnej medicíny, tkanivovú stanicu.

Špecializované pracoviská v tom istom nadstavbovom odbore sa zlučujú do jedného z oddelení.

(3) V nemocnici s poliklinikou III. typu sa zriaďuje služba rýchlej zdravotníckej pomoci.

(4) Pri nemocnici s poliklinikou III. typu sa zriaďuje lekáreň.

(5) Ministerstvo môže ustanoviť, ktoré vysoko špecializované služby budú určité nemocnice s poliklinikou II. typu obstarávať pre širšie spádové územia; takú úpravu treba vopred prerokovať s príslušnými národnými výbormi.

§ 12**Polikliniky**

(1) Územná poliklinika zriadená mimo sídla nemocnice s poliklinikou poskytuje obyvateľstvu zdravotníckych obvodov spádového územia polikliniky odborné ambulantné služby a obyvateľstvu zdravotníckych obvodov, ktorých sídlo je v poliklinike, poskytuje aj obvodné služby, pokiaľ ich nezabezpečujú ďalšie zariadenia ambulantnej starostlivosti. Člení sa ako poliklinika a vyšetrovacie a liečebné zložky nemocnice s poliklinikou I. typu.

(2) Závodná poliklinika poskytuje obvodné služby aj ďalšie odborné ambulantné služby pracujúcim závodu alebo niekoľkých závodov, pre ktoré je zriadená.

(3) Pri poliklinike sa zriaďuje lekáreň alebo vŕdajňa liekov.

Zriaďovanie oddelení a iných útvarov nemocnice s poliklinikou (polikliniky)**§ 13**

(1) Oddelenia nemocnice tvoria so zodpovedajúcim oddelením polikliniky celok riadený jedným vedúcim.

(2) Ako súčasť oddelenia nemocnice sa podľa zásad diferencovanej liečebno-preventívnej starostlivosti zriaďujú jednotky intenzívnej starostlivosti a doliečovacie jednotky.

(3) V nemocnici s poliklinikou (v poliklinike) možno, pokiaľ sú pre to osobitné dôvody, zriaďovať aj iné oddelenia alebo iné útvary, než ktoré sú uvedené v § 9 až 11; také aj iné odchýlky možno však robiť len v súlade s koncepciami odborov liečebno-preventívnej starostlivosti (§ 26) alebo so súhlasom ministerstva.

§ 14

(1) Veľkosť oddelení a iných útvarov nemocnice s poliklinikou (polikliniky) sa určuje podľa potrieb vymedzeného spádového územia a jednotlivých odborov liečebno-preventívnej starostlivosti tak, aby zaručovala účelné využitie pracovných kolektívov a vecného vybavenia.

(2) Nemocničné lôžka nemocníc s poliklinikou všetkých typov tvoria na vymedzenom spádovom území nemocnice s poliklinikou III. typu v jednotlivých odboroch spoločný (integrovaný) lôžkový fond umožňujúci ich racionálne využitie podľa zásad diferencovanej starostlivosti.

Odborné liečebné ústavy

§ 15

(1) Odborné liečebné ústavy plnia úlohy ustanovené v § 36 zákona podľa koncepcií jednotlivých odborov liečebno-preventívnej starostlivosti (§ 26). Spádové územie odborných liečebných ústavov podľa ich povahy, významu a umiestnenia zahŕňa spravidla viac okresov alebo krajov.

(2) Odborné liečebné ústavy sa podľa ustanoveného odborného zamerania a veľkosti môžu členiť na oddelenia, prípadne na iné útvary.

§ 16

(1) Liečebne pre dlhodobé chorých sú určené na poskytovanie špecializovanej ústavnej starostlivosti zameranej predovšetkým na ošetrovateľskú a rehabilitačnú starostlivosť o osoby trpiace dlhotrvajúcimi chorobami.

(2) Liečebne tuberkulózy a respiračných chorôb sú určené pre chorých na pľúcnu alebo mimopľúcnu tuberkulózu a respiračné choroby, pokiaľ ich stav vyžaduje dlhodobú ústavnú starostlivosť.

(3) Psychiatrické liečebne sú určené pre osoby postihnuté duševnými poruchami, ktoré potrebujú špecializovanú ústavnú starostlivosť, prípadne majú uložené povinné liečenie.

(4) Rehabilitačné ústavy sú určené na poskytovanie špecializovanej ústavnej rehabilitačnej starostlivosti chorým s určenými poruchami hybnosti, prípadne poruchami iných funkcií.

(5) Špecializovanú ústavnú starostlivosť poskytujú aj ďalšie odborné liečebné ústavy zriadené podľa potrieb rozvoja liečebno-preventívnej starostlivosti.

§ 17

(1) Kúpeľné liečebne poskytujú chorým špeciálne zameranú ústavnú kúpeľnú starostlivosť, ktorá nadväzuje na starostlivosť poskytovanú v iných zariadeniach liečebno-preventívnej starostlivosti a pri ktorej sa využívajú predovšetkým prírodné liečivé zdroje alebo klimatické podmienky. Spravidla sa špecializujú na jeden alebo viac odborov podľa indikačného zamerania. Kúpeľné liečebne môžu poskytovať aj ambulatnú kúpeľnú starostlivosť. Ak kúpeľná liečebňa

poskytuje odbornú starostlivosť v niekoľkých odboroch alebo ak je to účelné vzhľadom na jej veľkosť, môže sa členiť na oddelenia.

(2) Kúpeľná starostlivosť o deti a dorast sa poskytuje v kúpeľných liečebniach špecializovaných podľa určených indikácií.

(3) Kúpeľné zariadenie určené na poskytovanie ambulatných služieb chorým a prípadne aj na poskytovanie niektorých ďalších odborných služieb v kúpeľoch počas kúpeľného liečenia sa označuje ako kúpeľná poliklinika. Môže tiež poskytovať niektoré ambulatné služby obyvateľstvu v mieste a v blízkom okolí.

(4) Kúpeľné liečebne, kúpeľné polikliniky a ďalšie spoločné pomocné a vedľajšie kúpeľné zariadenia sú začlenené do kúpeľných organizácií.

§ 18

Ozdravovne pre deti a dorast a pre dospelých sú zdravotnícke zariadenia, v ktorých sa osobám v rekonvalescencii alebo ohrozeným na zdraví poskytuje za lekárskeho dozoru a vedenia odborná ústavná starostlivosť pri dodržiavaní potrebnej životosprávy, spravidla s využitím klimatických podmienok.

§ 19

Nočné sanatóriá sú závodné zdravotnícke zariadenia, v ktorých sa pracujúcim s ohrozeným alebo narušeným zdravím, ale schopným práce umožňuje mimo pracovného času dodržiavať náležitú životosprávu a poskytuje sa potrebné ošetrovanie a liečenie. Nočné sanatóriá sa môžu zriaďovať aj ako zdravotnícke zariadenia územné, prípadne spoločné.

§ 20

Zariadenia lekárenskej služby

(1) Na plnenie úloh uvedených v § 37 zákona sa zriaďujú lekárne troch typov a ďalšie zariadenia lekárenskej služby. Tieto zariadenia zabezpečujú prípravu, výdaj a kontrolu liečiv a zdravotníckych potrieb v úzkej spolupráci s ostatnými zariadeniami liečebno-preventívnej starostlivosti, prípadne veterinárnej služby.

(2) Lekárne I. typu zabezpečujú prípravu a výdaj liekov a zdravotníckych potrieb predovšetkým na účely obvodných služieb na území s počtom približne 10 000 až 30 000 obyvateľov. Lekárne II. typu zabezpečujú také služby a ostatné odborné služby nemocnice s poliklinikou I. typu, prípadne len polikliniky. Lekárne III. typu zabezpečujú také služby v rozsahu potrebnom predovšetkým pre obvodné služby a ostatné odborné služby nemocnice s poliklinikou I. typu, prípadne len polikliniky. Lekárne II. typu zabezpečujú v plnom rozsahu zvlášť špecializované služby potrebné pre všetku ambulatnú a ústavnú starostlivosť.

(3) Pre potreby veterinárnej služby a poľnohospodárstva zabezpečujú lekárne, ktoré určí okresný národný výbor, služby v rozsahu rozšíreného alebo úplného sortimentu veterinárnych liečiv.

(4) Podľa potreby sa ako vysunuté pracoviská lekární môžu zriaďovať:

- a) výdajne liekov v zariadeniach ústavnej, prípadne aj ambulantnej starostlivosti vo veľkých závodoch a v miestach so sťažnou dostupnosťou,
- b) výdajne zdravotníckych potrieb,
- c) výdajne liečivých rastlín.

(5) Laboratórium pre kontrolu liečiv kontroluje liečivá pre lekárenskú službu, organizácie na zásobovanie liečivami a zdravotníckymi potrebami, prípadne pre ďalšie určené zdravotnícke organizácie, spravidla na území kraja.

Oddiel 3 **Osobitné detské zariadenia**

§ 21

(1) Dojčenské ústavy poskytujú ústanú starostlivosť (včítane výchovnej starostlivosti) deťom spravidla vo veku do jedného roka, ktorých vývoj je ohrozený zdravotným stavom alebo nevhodným domácim prostredím.

(2) Detské domovy poskytujú ústavnú starostlivosť (včítane výchovnej starostlivosti) deťom spravidla vo veku od jedného do troch rokov, o ktoré sa nemá kto starať alebo ktorým nemožno zo zdravotných alebo sociálnych dôvodov zabezpečiť starostlivosť vo vlastnej rodine, prípadne náhradnú rodinnú starostlivosť.

(3) Dojčenský ústav a detský domov možno spojiť do spoločného zariadenia ako detský domov pre deti do troch rokov.

§ 22

(1) V jasliach sa poskytuje starostlivosť o všetranný rozvoj zdravých detí spravidla vo veku do troch rokov; nadväzuje na starostlivosť o deti v rodine a doľna ju. Úlohou jaslí je pomôcť rodinám v starostlivosti o deti a umožniť matkám zapojiť sa do práce a účastniť sa na verejnom živote.

(2) Podľa času prevádzky sa jasle zriaďujú s dennou, prípadne týždennou, výnimočne s nepretržitou prevádzkou.

(3) Závodné jasle sa zriaďujú predovšetkým pre starostlivosť o deti rodičov alebo iných osôb, ktoré majú deti v starostlivosti a pracujú v závode, družstevné jasle pre starostlivosť o deti členov jednotlivých roľníckych družstiev, prípadne aj iných družstiev.

(4) V spoločných budovách s materskou školou sa jasle zriaďujú podľa osobitných predpisov. 3)

(5) Územné jasle spravujú miestne a mestské národné výbory, závodné a družstevné jasle riadia ústavy národného zdravia.

Oddiel 4 **Spoločné ustanovenia o závodných zdravotníckych zariadeniach**

§ 23

(1) V súlade so zvýšenou starostlivosťou celej spoločnosti o zdravie pracujúcich sa zriaďujú závodné zdravotnícke zariadenia (§ 39 ods. 1 a § 40 zákona). Veľkosť a členenie závodných zdravotníckych zariadení sa spravuje podľa druhu výroby, prevádzky závodu a podľa počtu a zloženia pracujúcich. Prednostné zriaďovanie závodných zdravotníckych zariadení sa zabezpečuje tak určením nižšieho počtu pracujúcich rozhodného pre zriadenie jednotlivých druhov závodných zdravotníckych zariadení, ako aj priaznivejšími normami ich osobného a vecného vybavenia. Závodné zdravotnícke zariadenia sa zriaďujú prednostne pre pracujúcich, ktorí sú pri práci vo zvýšenej miere ohrození na zdraví, a pre pracujúcich, ktorí sú vystavení nebezpečenstvu ochorenia na choroby z povolania.

(2) Závodné zdravotnícke zariadenia zriaďujú, majú v prevádzke a zrušujú národné výbory po dohode s príslušnými orgánmi Revolučného odborového hnutia a v súčinnosti s vedením organizácií.

§ 24

(1) Všetky závodné zdravotnícke zariadenia v závode, s výnimkou závodných jaslí, tvoria jeden celok začlenený do príslušného ústavu národného zdravia. Ak to vyžaduje význam a rozsah závodu, prípadne niekoľkých miestne súvisiacich závodov spravidla toho istého podniku, možno zdravotnícke zariadenia v takom závode združiť po dohode s Českou odborovou radou a so súhlasom ministerstva do závodného ústavu národného zdravia.

(2) Pre pracujúcich miestne súvisiacich závodov, pokiaľ sú v nich splnené podmienky pre zriadenie závodných zdravotníckych zariadení, sa môže v záujme účelného poskytovania a vyššej úrovne služieb zriadiť spoločné závodné zdravotnícke zariadenie.

(3) Závodné zdravotnícke zariadenia môžu v súlade s perspektívnou sieťou zdravotníckych zariadení poskytovať služby aj obyvateľstvu bývajúcemu v okolí závodu, najmä v sídliskách (otvorené závodné zdravotnícke zariadenia).

TRETIA ČASŤ SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZAVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 25

(1) Zdravotnícke zariadenia a ďalšie zariadenia jednotnej zdravotníckej sústavy spravované podľa § 33 zákona okresnými a krajskými národnými výbormi sa začleňujú do okresných alebo krajských ústavov národného zdravia.

(2) Do krajského ústavu národného zdravia sa začleňujú tieto zdravotnícke zariadenia: krajská hygienická stanica, nemocnica s poliklinikou III. typu, lekáreň pri nej zriadená, laboratórium pre kontrolu liečiv. Ďalej sa doňho začleňujú odborné liečebné ústavy, s výnimkou liečební pre dlhodobu chorých, prípadne ďalšie zdravotnícke zariadenia, pokiaľ poskytujú zdravotnícke služby obyvateľstvu viacerých okresov alebo ešte v širšom rozsahu a pokiaľ ich spravuje krajský národný výbor.

(3) Do okresných ústavov národného zdravia sa začleňujú ostatné zdravotnícke zariadenia v okrese, s výnimkou územných jaslí, ktoré spravujú miestne (mestské) národné výbory.

(4) Ústavy národného zdravia majú na zabezpečenie hospodársko-technických úloh zdravotníckych zariadení do nich začlenených hospodársko-technickú službu.

§ 26

(1) Ministerstvo vydáva po prerokovaní s krajskými národnými výbormi (Národným výborom hlavného mesta Prahy) koncepcie odborov hygieny, epidemiológie, mikrobiológie a liečebno-preventívnej starostlivosti, v ktorých tiež bližšie určuje, v ktorých kategóriách, typoch a stupňoch zdravotníckych zariadení a ich útvaroch sa vykonáva činnosť jednotlivých odborov. 4)

(2) Národné výbory budujú a rozvíjajú zdravotnícke zariadenia v rámci schváleného národohospodárskeho plánu podľa perspektívnej siete zdravotníckych zariadení, ktorá určuje budúce rozmiestnenie, spádové územia a vnútorné členenie zdravotníckych zariadení. Túto sieť spracúva ministerstvo spoločne s krajskými národnými výbormi (Národným výborom hlavného mesta Prahy) a vydáva ju ako smernice.

§ 27

(1) Krajské národné výbory (Národný výbor hlavného mesta Prahy) preskúmajú doterajšiu sieť zdravotníckych zariadení a zaradia ich najneskôr do 31. decembra 1975 do kategórií, typov a stupňov podľa tejto vyhlášky; nemocnice s poliklinikou a lekárne sa môžu zaradiť do III. typu týchto zariadení len po predchádzajúcom súhlase ministerstva. Do času, než sa uskutoční zariadenie podľa tejto vyhlášky, zostávajú zdravotnícke zariadenia v doterajších kategóriách a typoch.

(2) Lekárne, ktoré sú dosiaľ zložkami nemocníc s poliklinikou III. typu, sa vyčlenia z týchto nemocníc s poliklinikou a začlenia sa priamo do krajských ústavov národného zdravia najneskôr do 31. decembra 1975.

(3) Krajské národné výbory (Národný výbor hlavného mesta Prahy) a okresné národné výbory zabezpečia do 31. decembra 1975 aj vonkajšie označenie zdravotníckych zariadení.

§ 28

(1) Sieť zdravotníckych zariadení vo veľkých mestách sa môže so súhlasom ministerstva usporiadať s odchýlkami, ktoré si vyžaduje účelné zabezpečenie zdravotníckych služieb pre sústredené mestské obyvateľstvo.

(2) Ministerstvo môže v záujme lepšej dostupnosti, racionálneho poskytovania zdravotníckych služieb a účelného využívania novej techniky povoliť odchýlky v organizačnom členení a vo vonkajšom označení zdravotníckych zariadení.

§ 29

Orgány, ktoré spravujú zdravotnícke zariadenia, sú povinné v súlade s ustanoveniami tejto vyhlášky upraviť ich vonkajšie označenie.

§ 30

Zrušuje sa vyhláška Ministerstva zdravotníctva č. 43/1966 Zb. o sústave zdravotníckych zariadení.

§ 31

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. januárom 1975.

Minister:

Prof. Dr. Prokopec CSc. v. r.

- 1) Smernice č. 4/1972 Vest. MZ ČSR o zriaďovaní a činnosti referenčných laboratórií pre hygienickú službu.
- 2) V záujme racionalizácie prevádzky a využitia lôžok je účelné spájať malé oddelenia rovnakých odborov nemocníc s poliklinikou do jednej nemocnice s poliklinikou II. typu, a tak navzájom zabezpečovať zdravotnícke služby obyvateľstvu spádového územia.
- 3) Vládna vyhláška č. 72/1961 Zb. o zriaďovaní jaslí a materských škôl v spoločných budovách.
- 4) Koncepcie sa vydávajú ako metodické opatrenia ministerstva a uvereňujú sa vo Vestníku MZ ČSR.

